

يىل : ۱ صاى ۵

يىللىقى

عثمانلى مملەكتى ايچىن ۱۲ غروش
روسىيە و عجمستان ايچىن ۲ روبلە
باشقا مملەكتلر ايچىن ۵ فرانك

صايدىسى ۱۰ پارا

تۈرك سوزى

خلقه دوغرو كىتمەك ، خلق ايچون چاليشمق . . .

هفتەدە بىر « تۈرك يوردى » طرفندە يېقىرىلدىر

مدىرى جلال ساھر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانىيە
جاده سنده ۴۰ نومرولى
« تۈرك يوردى »

پنجشنبه ۸ مايس ۱۳۳۰

بو صايدەكى بازيلر :

عثمانليجه ده گيل توركجه ، عمر سيف الدين * شعر : قوشما ، تارخان * تجارتك استقبالي : بقال دكانلرى ، هابل آدم * ادرنه
اويانيور ، آ . ح * تورك دنيا سنده ، ت . س * تورك كوچنك مسامره سى ، تورك سوزى * مىللى حكايه : تورك چوجوغى ، عمر سيف الدين *

قوشما

ای تورک گنجی! آچ گوزیگی آزیحق
اطرافکه بر دقت ایت، گوردیگک
خیال ده گیل، حقیقتدر، پک آجیق،
پوصو قورمش هرکس سکا باق بوگون.

مدنیت آتش، ده میر آلیله
قان طاشیرتان، یووا ییقان سیلیله
ایله ریلیور آلکتریک پیلله
یاپیلیری اوجورومده هیچ دوگون؟

آرتیق اویان کیف زمانی ده گیلدر
ایچدکلرک باده ده گیل، هپ زهر
قوتله نوب غربی قورقوت و سیندیر،
غالب گلده، صوگرا «تورکم» دی، توگون...

تارما

فک، عالم بر آناوود آغزندن چیقان شو قطعی
سسنه قارشى قولاقلیگزى قاپارینه:
— بولسان عثمانلی لسانیدر.

دیه بیلیرمیسگز علی کمال بک؟ خایر بولسان عثمانلی
لسانی ده گیلدر. تورکجه در... غزته گزک «ستون ابتهاج»
لرینه «نمونه کمال» اولمق اوزره قوید یغکز و مسترادی
ایکی مصراعنده تام سکنز دانه فارسى قاعده سیله ترکیب
بولونان توخاف و عجایب شیلر هیچ برملتک لسانی اولاماز.
شکل و طرز اعتباریله اسکندریه ادبیاتی آندیران اُسکی
ملیتسز ادبیاتک ترکیلرینی، «أندوده، آموده، برازنده،
بساطی» گیبی انقاضنی تورکلر اصلا بکه نوب اوقوما یا-
جقلردر. و نه قادیار چالیشسه گز، عربجه، عجمجه ترکیلر
یاپسا گز قونوشولان طبعی، گوزهل و ترکیسز تورکجه
غلبه چالاجق و عثمانلیجه دینیلن اندرون دیلی اُسکی
دیوانلرک شیمدی بیله آرتیق آچیلوب اوقونامایان میلی
محبوبلی صحیفه لری آراسنده مؤبدا گومولی قالا جقدر.

عمر سیف الدین

بقال دکانلری

بوسنه اسلام بقاللری چوقلاشدی؛ ادرنه قاپوسندن
کوپری یه قادار برچوق بیاض - قیرمیزی رنگلی دکانلره
تصادف ایدیلیرکه، بونلرک اکثریسی ده بوسنه آچیلان
بقال دکانلریدر. بودکانلر ائی ایشلیور و گوزهل کار
براقیور. فقط، بوکاری دوام ایتدیرمک و زیاده لشدیرمک
لازم. بونا صیل اولابیلیر؟

تورک بقال اصنافی بوجهتی آیدن ائی یه تدقیقه مجبوردر.
چونکه، رقیبلری مدھش بر اقتصادى پلان ترتیب ایتمشلر:
هنوز، محله لری اشغال ایدن اُسکی بقاللر، یگی تورک
بقاللرینه رقابت ایتمک، حتی تورک بقاللرینی افلاس ایتدیرمک
ایستیورلر؛ بونک ایچین آمریقا اصولی بر (تروست)
پروژه سی یا پمشلر. بوتون بقاللر، بر شرکت عقد ایدیورلر.
هر بقال دکاننده کی سرمایه سنی شرکتی ترک ایدیور
و بوسرمايه نسبتنده حصه آلیور. فقط دکان کنديسی
طرفدن اداره ایدیلیور، و سرمایه سی نسبتنده پاره
آلیور. و دکانک اداره سی، اولادلرینه قالیور.

شیمدی، بو شرکتده ایکی نقطه یه اهمیت ویرلمشدر:
۱: اوجوز مال آلابیلیمک و اوجوز ساتابیلمک؛
۲: بقال اصنافی غائب ایتمه مک؛

برنجیسنی ایضاح ایدلم: بوتون بقال دکانلری بر دکان
حانه گتیریلدیگندن صاتین آلان ذخیره بویوک بریکون
تشکیل ایدر و بویله بویوک بریکونلوق ذخیره ده بویوک
بربقالدن آلتماز، آنجق، محله ده کی تجارتدن آلیر. مثلا
استانبولده کی ۳۰۰۰۰۰ بقالک آلاجنی پرنج، خاویار،
صابون، طوز، قونسروه و سائر بر بقالک آلاجنی
فیاتک یوزده اوتوزی نسبتنده داها اوجوزدر و داها
اعلا سیدر. شبهه سزکه، اوجوز آلان برمالده اوجوز

کويلونك قورقوسى

— دىيورلرکه شمندوفر بزم کويدن گچه جگمش .
— گوزلرمن کور اولسه ده کشكى اوگونلرى کورمه سهك ...
— يچون آ اوغلم ؟
— شمندوفر گچن يرده قىطلق اولور ديرلر يا ... بابا .

صاتيلاجقدر . صوگرا بردكانه — موقع مناسبيله —
صاتيلايمان ذخيره ، ديگر بردكانه ويريلير و برنده قالمايان
شى ده ديكرندن آليير . بوصورتله ، هيچ برشى دكانه
اسكيمهز ، كوفلنمز ، يعنى دكان ضرر ايتمز . حالبوكه ،
بقاللرى ائك زياته متضرر ايدن شى ده ماللرندن برينك
صاتيلامه سيدر ، و بو هر زمان واقع اوليور .

بر ماللك صاتيلامامق قورقوسى قالمايجه ، دكانخى
صنعتندن صوغوماز ، دائما صنعتك ايلرله مه سه چاليشير .
بقال (يانى) ، بوصوليله دكانك ايشنى دوزملىدى ؛
شيمدى (كانى) نك دكانه رقابت ايتمكدن باشقه برشى
ياپماياجقدر . صوگرا بو رقابت ده زحمتلى ، اعلانى ،
شاقلابانى ، برشى ده گيل خاير ، ترازيسى اوگنده

باشقه بردكانه گيتمزلى و رقابت مسئله سى ده غائب اولدينى
گيبي استانبولك ده ۳۰ ييك يانيسى ، يواش يواش (كانى)
اولغه باشلار .

اسلام بقاللرى زياته لشمگه باشلار باشلاماز ، بر
بقال باقهنسك ده اساسلى قورولور و ديكر تجارلك ،
بالخاصه ، تحافيه جيلرك اشتراكلريله معتبر و زنكين برباقه
آچيلير .

استانبولده : «شرق باقهنسى» نامنده كى بويوك يونان
باقهنسى ، بواساسلار اوزرينه تشكىل ايتمشدرو بالخاصه ، توركيه ده
تحافيه جيلكى انحصار آلتنه آلمش اولان روملرك سرمايه سز
ويايك از سرمايه ايله دكان آچالرى بوباقه سايه سنده در .
ديگر بر مقاله ده ، بوجهتى ايضاح ايدم جگز .

هابل آدم

أدرنه اويانيور

توركيه نك ائك طالعسز شهرلرندن برى ده أدرنه در .
بر قاچ عصر اول اورانك جنت گيبي معمور و مكمل
اولدينى تاريخلرده اوقويورز . بردن بره جانمى آلمق
ايچون دائما استانبوله يورويهن دوشمان اوردولرى برقاج
دفعه بومبارك يره گيرمش ، حتى بركره سنده او مشهور
سرائى بيله كندى آلريمنزله بزه ياقديرمشدر .

بوسرايك اولدينى يره سرائى ايچى ديرلر . اوراده
بر آطه واردر . محاربه ائناسنده اوروباليلر بو كوچوك
آطه يه «نولوم آطه سى» ديمشلىدى . بولغارلر أدرنه يي
ضبط ايدنجه آلرينه گچن تورك عسكزلرى بو آطه يه
قويديلر . و آج براقديلر . اوراده كى بويوك آغاجلرك
ايكى مترولق يرلرندك قابوقلى زواللى تورك عسكزلرى
آچليقدن ئولمك ايچون ييمشلىدى . حالا بو چيلاق
آغاجلر توركه ايديلن ظلمك شاهدلى گيبي دورويور .
ايشته گچن كون مكتبيلير بايرامنده تورك چوجوقلى
بورالرده گزديلر . انتقام آلمق ايچون اينلر ياپديلر .
عسكر اويونلرى اويناديلر .

اوطورارق صابون ، ياغ ، زيتون ياغى ، برنج ، شكر ،
قهوه .. الخ . چكييور ؛ حتى مشتريلرى ده گچن
سنه كندن فضله ...!

اصل بلانك بويوكى ده ، بوبقال شركتك ده بوسندن
باشقه يرده بر ذخيره پيياسه سى بولونماياجق اولديغندن اسلام
بقاللرده بوده بون ذخيره آلمغه مجبور اولاجقدر .
چونكه شكر قابريقه لرى ، برنج تارلالرى و بوتون
ذخيره انبارلرى انحصار آلتنه آلاچقدر . فلاكت
بوراده

شيمدى ، بو رقابت اوگنده مغلوب اولماق چاره لرى
بولملى ... بو او قدر كوچ ده گيل ... يانينك پلانى
گيبي پلان تطبيق ايتمكه ممكن اولور : اسلام بقاللرى ده
بر قومانديت شركتى اطرافنده برلشمه ليدرلر ، بو كوچ
و ضررلى بر ايش ده گيلدر ، هر كس سرمايه سى نسبتنده
اعتباره مالكدر و ينه دكانى ايشله تير ؛ قازانچى كندينه
عائدر . بر شى غائب ايديليور . نهدن برله شيلمه سين ؛
اميد ايدم رزكه ، برله شيله بيله جك ، بزده اولمايان
«تورك باقهنسى» ، بقاللرك آللملرى برله شمه سيله تشكىل
ايتمگه باشلاياجق ... يعنى ، تورك بقال دكانلرينه لازم
اولان بر سنه لك ذخيره شركت نامنه آله جق ، پاره ده
شركت قاضه دارى طرفدن ويريله جك . بو پاره ايسه ،
هر بقال دكانك آلاچنى ذخيره يه مقابل ويرديكى پاره
اولاجقدر . عيى زمانده ، بوتون بقال دكانلرى شركتك
سرمايه سى مقامنده بولونيور ، بوسرمايه يه مقابل ، شركتك
براعتبارى اولاجق و آلاچنى مالرك مهم برقسم بدلنى ده
سنه نهايتنده تسويه ايتمگه مقتدر بولوناجقدر ؛ هر دكان
آيرى آيرى بوايشى يايغه قادر اولاماز . صوگرا آله جق
مال ، قوميسيونسز و تجارسز آله جق ، اوجوز اولاجق ؛
يعنى يانينك آليم صايم فيساتيله كانينك فيتائى آراسنده
بر فرق بولونمايه جقدر .

فيتائلر آراسنده بر فرق قالمايجه ، بقال كانى هيچ
برشيدن قورقاز ؛ بوتون تورك و اسلاملر ، اونك دكانندن